

ÚVOD DO FILMOVÉHO PRŮMYSLU

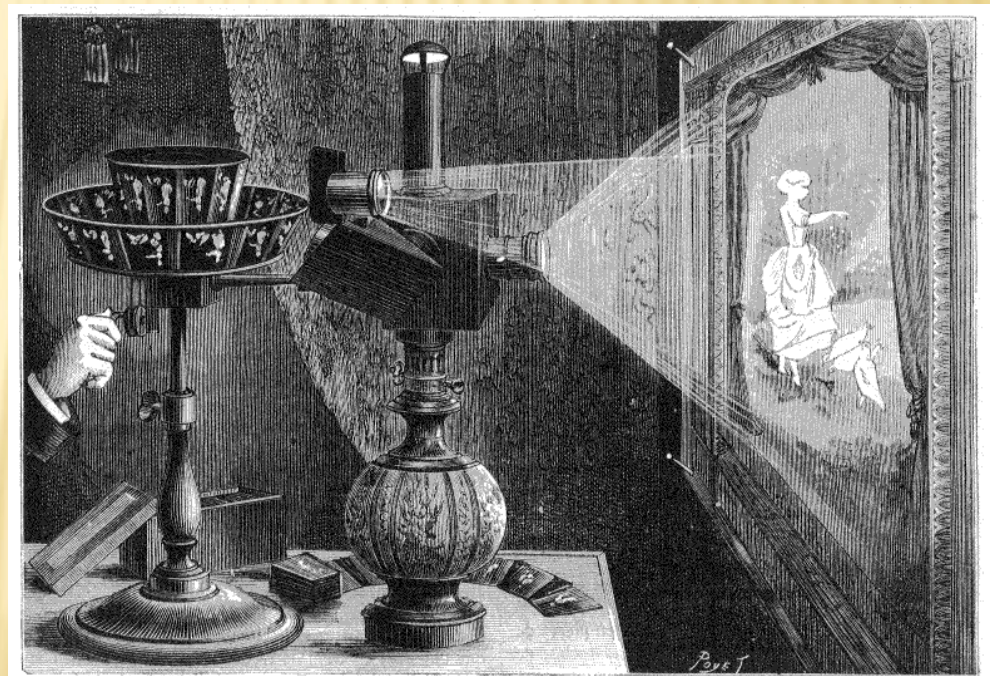
EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

**MS
MT**
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

PREHISTORIE FILMU

✘ Film vznikl díky rozvoji fotografie a v kontextu celé řady přístrojů promítajících pohyblivé obrázky:

- + zoetrop,
- + fenakistiskop,
- + praxinoskop,
- + kinetoskop,
- atd.

Nouveau praxinoscope à projection de M. Reynaud.

VÝVOJ FILMOVÉ TECHNIKY

- × 28. 12. 1895
první veřejná filmová projekce, Indický salónek Grand Café v Paříži
- × 40. léta 20. století
televizní vysílání
- × 50. léta 20. století
širokoúhlá projekce, 3D projekce
- × 70. léta 20. století
rozvoj domácího videa
- × 80. léta 20. století
IMAX 3D
- × 90. léta 20. století
digitalizace filmové výroby a promítání
- × 0. léta 21. století
rozvoj VOD služeb, alternativní obsah v kinech

DODAVATELSKÝ (HODNOTOVÝ) ŘETĚZEC

- × Produkce (producent, studio, televize)

Asociace producentů v audiovizí, <http://www.asociaceproducentu.cz>

- × Distribuce (majors studia, nezávislí)

Unie filmových distributorů, <http://www.ufd.cz>

- × Předvádění (multikina, jednosálová, artová)

Asociace provozovatelů kin, <http://www.prokina.cz>

DALŠÍ FILMOVÉ INSTITUCE

× Filmové festivaly

MFF Karlovy Vary, MFDF Jihlava, Anifilm Třeboň, LFŠ Uherské Hradiště, atd.

× Filmové trhy

American Film Market (Santa Monica), Le Marché du Film (MFF Cannes), European Film Market (MFF Berlín), Toronto Film Market, atd.

× Národní filmový archiv

Příspěvková organizace MK ČR, <http://www.nfa.cz>

× Ostatní

Institut dokumentárního filmu, <https://dokweb.net>

FILMOVÉ FESTIVALY

× Různé funkce:

- + předvádění filmů pro diváky,
  - + medializace filmů,
  - + festivalová ocenění důležitá pro marketing filmů,
  - + přidružené filmové trhy,
  - + zvyšování prestiže kinematografie obecně,
  - + marketing měst,
- atd.

FILMOVÉ TRHY

- ✘ Účastní se:
  - + producenti,
  - + sales agenti,
  - + distributoři,
  - + zástupci televizí.

- ✘ Prodej licencí na nezávislé filmy (studia mají vlastní pobočky nebo dlouholeté smlouvy).

NÁRODNÍ FILMOVÝ ARCHIV

- ✘ pečuje o filmové dědictví,
- ✘ zprostředkovává filmového dědictví a jeho poznání veřejnosti,
- ✘ podporuje český audiovizuální průmysl,
- ✘ patří k 10 nejstarším filmovým archivům na světě,
- ✘ koordinuje aktivity kanceláře Kreativní Evropa.

MIGRUJÍCÍ VÝROBA

- ✘ Barrandovské studio oblíbené u zahraničních filmařů.
- ✘ Filmové pobídky lákají filmaře, velká konkurence (pro nás zejména Maďarsko).
- ✘ Program podpory filmového průmyslu.

FILMOVÝ TURISMUS

- ✘ Turismus inspirovaný filmem, rozvoj turismu.
- ✘ Zejména:
  - + do míst, kde se film natáčel,
  - + do míst, kde se film odehrává,
  - + zábavní parky,
  - + festivaly.

REGULACE VERSUS LIBERALIZACE

✘ Evropské prostředí:

státní podpora filmového průmyslu, podpora z evropských fondů, filmové pobídky, role a management veřejnoprávních televizí

✘ USA:

filmové podnikání, Majors studia, nezávislí producenti, globalizace, amerikanizace

INOVACE VERSUS STANDARDIZACE

× Inovace

film jako umění, autorský film a teorie autora, podpora z veřejných zdrojů, role festivalů, riziko spojené s kulturními investicemi, specifika trhu s uměním, dlouhodobý výrobní cyklus

× Standardizace

film jako produkt zábavního průmyslu, zjišťování a předjímání poptávky a rizika, propagace, krátkodobý výrobní cyklus, zrychlení oběhu, důraz na zisk

STUDIOVÝ SYSTÉM V USA

- ✘ Majors studia („hollywoodská“ studia)
  - + Warner Bros. (Time Warner Inc.)
  - + Universal Pictures (NBCUniversal)
  - + Paramount Pictures (Viacom)
  - + 20th Century Fox (Fox Filmed Entertainment)
  - + Walt Disney Studios (Walt Disney Company)
  - + Columbia Pictures (Sony)

- ✘ Studiový systém funguje od 20. let 20. století.
- ✘ horizontální a vertikální integrace
- ✘ United States v. Paramount Pictures, Inc. (1948)
- ✘ projektový systém, flexibilní specializace
- ✘ deregulace v reaganovské éře (80. léta 20. století)

STUDIOVÝ SYSTÉM V USA

- ✘ Další společnosti fungující jako studia:
  - + Netflix
  - + Amazon
  - + Apple
- ✘ Rozpočty studiových filmů dosahují až 200 milionů dolarů.
- ✘ Studia mají pod větší či menší kontrolou celou cestu filmu od výroby až k divákovi (vertikální integrace).
- ✘ Nezávislá výroba (= mimo studia) je riskantnější, cesta k divákovi složitější.

STUDIOVÝ SYSTÉM V ČSR

- ✘ Znárodnění kinematografie
  - + Dekret č. 50/1945 Sb. Dekret presidenta republiky o opatřeních v oblasti filmu
- ✘ Filmové studio Barrandov, Filmové Studio Gottwaldov, Krátký film Praha
- ✘ Po roce 1989 privatizace, rozpad studiového systému, přechod na projektový systém, obnovení pojmu „producent“, Barrandov se stává servisní organizací, jeho roli částečně přebírá ČT

NEJVĚTŠÍ TRHY DLE TRŽEB Z KIN (2016)

- ✘ USA + Kanada
- ✘ Čína
- ✘ Japonsko
- ✘ Velká Británie
- ✘ Francie
- ✘ Indie
- ✘ Jižní Korea

NEJVĚTŠÍ TRHY DLE NÁVŠTĚVNOSTI KIN (2016)

- × Indie
- × Čína
- × USA + Kanada
- × Mexiko
- × Jižní Korea
- × Francie
- × Ruská federace

NEJVĚTŠÍ TRHY DLE VYROBENÝCH FILMŮ (2016)

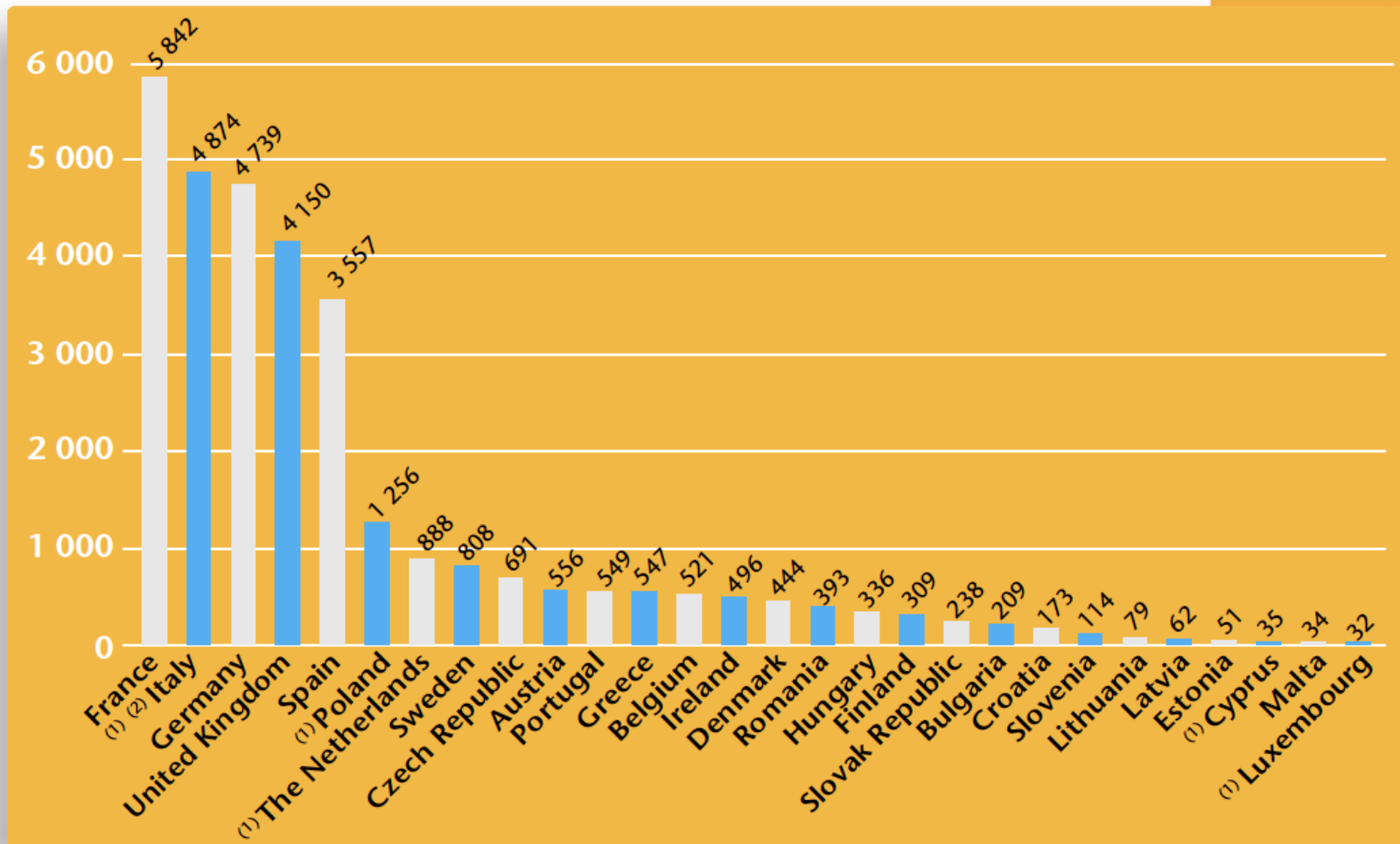
- × Indie
- × Čína
- × USA
- × Japonsko
- × Jižní Korea
- × Francie
- × Německo

Number of screens in the European Union by country

December 2016^e

In units.

Source: OBS

(1) Estimated as of December 2015. (2) Including screens with screenings on less than 60 days.

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ FILMY V KINECH EU (2016)

- ✘ Tajný život mazlíčků (US/JP)
- ✘ Hledá se Dory (US)
- ✘ Fantastická zvířata a kde je najít (GB/US)
- ✘ Zootropolis (US)
- ✘ Rogue One: Star Wars Story (US)
- ✘ Kniha džunglí (US/GB)
- ✘ Deadpool (US)
- ✘ Revenant Zmrtvýchvstání (US)
- ✘ Sebevražedný oddíl (US)
- ✘ Dítě Bridget Jonesové (GB/US/FR)

STŘEDNÍ EVROPA A POBALTÍ

	Czech Republic	Estonia	Hungary	Latvia	Lithuania	Slovenia	Slovakia
Population 2016 ^e (million)	10.6	1.3	9.8	2.0	2.9	2.1	5.4
GDP per capita 2016 ^e (USD)	18 326	17 896	11 903	14 141	14 899	21 370	16 648
Gross box office 2016 (M USD)	82.3	19.5	70.5	19.2	19.6	13.1	32.1
Admissions 2016 (million)	15.6	3.3	14.6	2.5	3.7	2.3	5.7
Average ticket price 2016 (USD)	5.3	5.9	4.8	7.6	5.3	5.6	5.7
Average admissions per capita 2016	1.5	2.5	1.5	1.3	1.3	1.1	1.0
Screens 2016 ^{e(1)}	691	51	336	62	79	114	238
Digital screens 2016 ⁽²⁾	489	62	326	60	58	95	186
Digital 3D screens 2016 ⁽²⁾	280	36	188	25	32	42	103
Films produced 2016	79	20	20	20	13	20	26
National market shares 2016 ^e	29.5%	10.5%	3.5%	7.4%	19.0%	10.2%	6.6%

(1) National data source

(2) Source: MEDIA Salles

ČESKÁ FILMOVÁ VÝROBA

- ✘ České filmy oblíbené doma, ale do zahraniční distribuce se dostávají málokdy.
- ✘ Vzniká stále více filmů, roste konkurence.
- ✘ Americká studia ovládají evropský trh a vynakládají obrovské prostředky na marketing.
- ✘ Evropské filmy často zajímavé jen v národním kontextu, do zahraniční distribuce se dostávají obtížně.

LITERATURA

Bordwell, D. & Thompsonová, K. (2011) *Dějiny filmu*. Druhé revidované vydání. Praha: Akademie múzických umění, NLN - Nakladatelství Lidové noviny.

Danielis, A. (2007). Česká filmová distribuce po roce 1989. *Illuminace*, 19(1), 53–104.
http://www.iluminace.cz/JOOMLA/images/stories/obsahy/danielis_iluminace_1_2007.pdf

Danielis, A. (2013). Svět filmu bez perforace: Hrozby a příležitosti digitální filmové distribuce. *Illuminace*, 25(2), 53–104. http://www.iluminace.cz/images/obsah/Illuminace_2_2013_danielis.pdf

Danielis, A. (2017). Česká filmová distribuce 2007–2016: Desetiletí změny. *Illuminace*, 29(2), 25–63.
http://www.iluminace.cz/images/obsah/Danielis_2_2017.pdf

European Audiovisual Observatory. (2017). *Focus. World Film Market Trends*. Cannes: Marché du film.

Kallista, J. (2005): *Filmová produkce*. Praha: FAMU, 2005. <http://www.famu.cz/docs/UvodProdukce.doc>

Wikipedia. (2018): Praxinoscope.
https://en.wikipedia.org/wiki/Praxinoscope#/media/File:Lanature1882_praxinoscope_projection_reynaud.png

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

